

Krótką relacja z 5-go Europejskiego Kongresu Odonatologicznego – ECOO 2018

The short report of 5th European Congress on Odonatology – ECCO 2018

Alicja MISZTA

Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice,
e-mail: a.miszta@cdpgs.katowice.pl

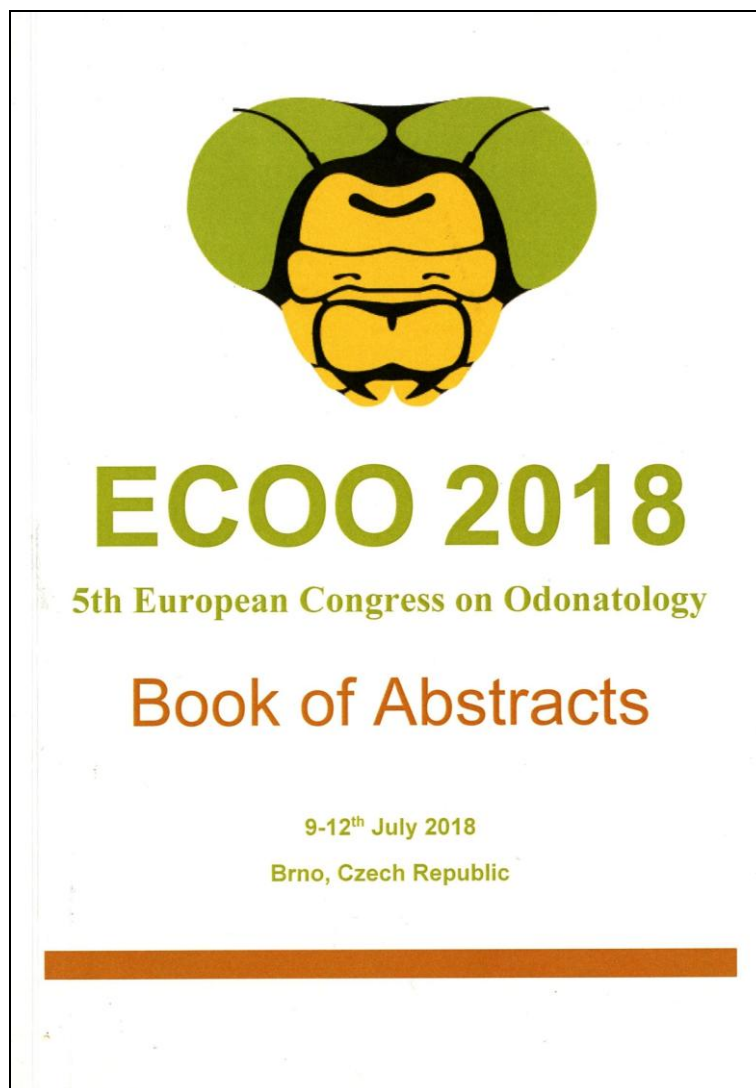
Od 9 do 12 lipca odbyło się w Czechach, w mieście Brno, piąte spotkanie europejskich odonatologów (5th European Congress on Odonatology – ECOO 2018) – <http://ecoo2018.com>. Może warto w tym miejscu przypomnieć, że poprzednie odbywały się kolejno – 2010 w Portugalii (Vairão), 2012 w Serbii (Belgrad), 2014 we Francji (Montpelier) i 2016 w Szwecji (Tyringe).

Oficjalnie Kongres zgromadził uczestników z 17 krajów europejskich (Anglia–2, Belgia–1, Cypr–2, Chorwacja–1, Czechy–15, Dania–1, Finlandia–1, Francja–2, Holandia–3, Macedonia–1, Niemcy–11, Portugalia–1, Serbia–1, Słowacja–2, Słowenia–2, Szwecja–4, Włochy–1) i dwóch przedstawicieli z Meksyku (Ryc.1) . Mniej oficjalnie można dodać jeszcze dwie osoby z Polski, dla których odległość z Katowic do Brna była na tyle mobilizująca, że wybrały się – jednak tylko na ostatni dzień obrad, ograniczone wysokimi kosztami wpisowego w €. Ta ostatnia uwaga pozwala także zrozumieć, że najwięcej uczestników reprezentowało uczelnie – 26, natomiast grupy badawcze organizowane do projektów – 8, Towarzystwa Odonatologiczne – 6, Towarzystwa Ochrony Przyrody – 3. Ponadto, 9 uczestników, było zarejestrowanych jako – badacze niezależni.

Ryc.1. Uczestnicy ECCO 2018 – graficzna prezentacja pochodzenia osób uczestniczących spotkaniu

Z pełnym wykazem tematów referatów (28) i posterów (8) można się zapoznać w książce abstraktów udostępnionej przez organizatorów (Ryc.2). Natomiast chcę zwrócić uwagę na grupy tematyczne, które obrazują aktualne zainteresowania odonatologów w zachodniej i środkowej Europie.

Ryc.2. Strona tytułowa książki abstraktów ECCO 2018

- Prezentowano doniesienia faunistyczne ze Szwecji, z Cypru, Słowenii i Kosowa, które dostarczyły nowych informacji o gatunkach występujących w tych krajach.
- Omawiano biologię larw kilku gatunków oraz behavior takich gatunków, jak: *Cordulegaster boltonii*, *Somatochlora sahlbergi*, *Anax imperator*, *Sympetrum depressiusculum*, *Pyrrhosoma elizabethae*, *Lestes sponsa*.
- Przedstawiono wyniki monitoringu w ramach sieci Natura 2000 w Belgii, w Czechach i na Słowacji proponując kilka nowych rozwiązań w metodyce zbierania danych i prognozowania zmian na podstawie uzyskanych wyników.
- Analizowano rolę siedlisk wtórnych jako miejsc wzbogacania różnorodności ważek.

- Zwrócono uwagę na bardzo istotne zagrożenie, jakie odnotowano już na obszarze Niemiec, ze strony inwazyjnych raków – głównie *Faxonius immunis*, kolonizujących małe zbiorniki wodne i w krótkim czasie doprowadzających do zaniku makrofauny bezkręgowców, w tym larw ważek, także na obszarach podlegających ochronie.
- Podczas jednej z sesji prezentowano badania genetyczne (na około 70 gatunkach ważek z Półwyspu Iberyjskiego, analizę zmienności *Leucorrhinia dubia* w Czechach oraz hybrydyzację *Cordulegaster trinacrae* i *C. boltonii* w strefie współwystępowania gatunków na obszarze Włoch).

Dla mnie wszystkie prezentacje były interesujące, ale szczególną moją uwagę przyciągnęły:

- „*Paul–André Robert and his life’s work on dragonfly larw*” – Christophe Brochard (Holandia, Bureau Biota).
Paul–André Robert żył w latach 1901 – 1977. Był szwajcarskim malarzem i badaczem ważek. Znana jest w Europie jego książka „*Les Libellules*” z 1958 roku. Natomiast pozostawił po sobie także nieznaną szerzej manuskrypt zawierający opracowanie monograficzne europejskich larw ważek. Ostatnio podjęto starania o jego druk.
- „*Dispersal and home range of the dragonfly Anax imperator, first results of radiotracking study*” – Marceau Minot & Aurelié Husté (Francja, Rouen Normandy University).
Samce są na tyle duże, że możliwe jest przyczepianie maleńkich i lekkich urządzeń rejestrujących, aczkolwiek metoda wpływa na ich nieco zwiększoną śmiertelność. Samice były oszczędzane.
- „*Species richness of the Cordulegaster genus of the Western Palearctic and knowledge of their bionomics*” – Otakar Holuša (Czechy, Mendel University in Brno).
- „*Invasive crayfish and their impact on dragonflies on the European level*” – Jürgen Ott (Niemcy, L.U.P.O, GmbH).
Bardzo ważny problem, oby nie dotarł do Polski.
- „*Morphometric measurements of Cordulegaster bidentata and C. heros dragonfly nymph*” – Stanislav David & Lenka Zahoranova (Słowacja, University in Nitra).
Według mojego rozeznania, współcześnie tylko ten zespół pracuje metodą morfometryczną na larwach.

Zwróciłam także uwagę na dwa projekty z Belgii i Włoch, które przedstawiały masowy udział amatorów w zbieraniu danych o gatunkach z Dyrektywy Siedliskowej. Belgowie wyszkolili grupę 65 wolontariuszy, którzy wykonują obserwacje według tego samego schematu na wszystkich stanowiskach, w tym samym czasie. Włosi wykorzystują Internet (www.innat.it) oraz telefony komórkowe z systemem Android lub iPhone i każdy może dostarczać informację poprzez zrobione zdjęcia (applnNat), które są weryfikowane przez specjalistów. (Przypomina to trochę zbieranie informacji poprzez grupę „Ważki w Polsce” założoną na Facebook).

Na koniec, Ana Tratnik ze Słoweńskiego Towarzystwa Odonatologicznego przedstawiła 25 lat działalności tego zespołu. Okazało się to być wprowadzeniem do informacji, że następne spotkanie ECOO 2020 odbędzie się w Słowenii. Przewodniczący tego Towarzystwa – Damjan Vinko zachęcił wszystkich do uczestnictwa pokazując piękne zdjęcia słoweńskich krajobrazów.

Moim zdaniem warto już dzisiaj rozpocząć przygotowania do podróży, aby móc zrealizować swoje marzenia związane z ważkami.